

1865 յուլիս 22 Երուսաղէմ

և Եղգասէր բարեկամ:

Ինչպէս ամեն անհատ սրբազան պարտաւորութիւն ունի ազգին բարեացը անխնայ աշխատել և անոր յառաջագործութեանը հոգ տանել կարողութեանը ներածին չափ, նոյնպէս սուրբ պարտաւորութիւն մի ալ ունի զանազան դաւառներու ու երկիրներու մէջ գտնուած տարեգիր Հայուն յառաջագործութիւնը տեսած ժամանակ անկեղծօրէն պատմել: Ենկեղծօրէն պատմել կըսեմ. վասն զի եթէ յետաձգութիւն մի ալ տեսնուի անոնց մէջ, բարեմտաբար յայտնել, ոչ 'ի նախատինս անոնց, այլ 'ի զգուշութիւն: Եսպէս ասկէ յառաջ գլուխումս մի Երուսաղէմի քաղաքացւոց դպրոցին նկարագրութիւնը բրած էի ձեզ և անոր յառաջագործութեան արդիւնքը. որ Եմենպատիւ Ս. Նորենտիր Պատրիարք Հօր ուսումնասէր ջանքը պտուղն էր, և անոնց (տղայոց) ծնողացը ազգութեան պարտականութեանց մէջ որքան (այս կետերը եթէ առիթ ունենամ կը բացատրեմ):

Իայց չեմ կրնար արդի երիտասարդութեան ալ որչափ յառաջ երթալով բլլալը չ'խոստովանիլ: Ինչպէս ըսին ուսումնականութեան և Հայկական դպրոցմանց մէջ որչափ ետ մնալին սոցա հարցը. ընդ հակառակը երիտասարդութիւնը մեծ քայլ առած է. քանի ինչ տարիներ յառաջ տեսած տղաքներս այսօր ամեն մէկը կատարեալ Հայեր կը ներկայանան ամենուն սիրտն ալ Հայկական քաղցր սիրով վառուած. կը խօսին Հայրենեաց վրայ՝ Եղգութեան յառաջագործութեան՝ Հայ անուան պայծառանալուն, և օր ըստ օրէ ուսմամբ և քաղաքականութեան վրայ, կը խօսին իրենց կարողութեան ներածին չափ Ս. Եթողին օգնելու մասին. Կրբ իրենց հայրերը (այս կետերն ալ 'ի պահանջին հարկին կը բացատրեմ):

Զեմ ուզեր գիրս երկարելով ձանձրութիւն տալ ամենուն անունը յիշելով բայց ոչ պակաս քաղցր պարտք մը կը համարեմ այն Եթողասէր Յարգոյ անձին անունը առանց չյիշելու անցնիլ. Եմտրիոյ մեծազօր տէրութեան Վանքեւար և Եւազ Թարգման և Եճէնթէի տեսուչ մեծապատիւ Փասկալ Յակոբ աղան:

Ես ազնիւ երիտասարդն է որ այսօր քաղաքս մէջ Ս. Եթողին ու Եղգին պարծանք եղած է իւր աշխրջութեամբը գործունէութեամբը ու ազգասիրութեամբը: Եւ իւր խոհմութեամբը ոչ միայն Եւտրիոյ տէրութեան սիրտը գրաւելով Փանտաբիցարութեան աստիճանը ու համազգեստը ընդունելու պատիւն ունեցած է. այլ և առատագուծ Տերութեան, քաղաքիս կառավարչներուն, ինչպէս արդի վսեմ կառավարչին, որու քով մեծ յարգ ու պատիւ ունի

Ես առթիւ սա ալ կը ծանուցանեմ ձեզ թէ քաղաքացւոց դպրոցի հանդիսին օրը հարկադրեալ գործով մի ներկայ չի գտնուելուն, Եմենպատիւ Ս. Պատրիարք Հայրը ատենին մէջ հազար դահեկան տուգանք տալու պարտաւորեց նուէր դպրոցին. ինքն ալ յանձնառու եղաւ ազգասիրաբար:

Եմենպատիւ Տէր, սոյն գրութիւնս ալ տեղի շնորհներդ խնդրելով կը մնամ Ձեզ և սիրելի Եղգիս անձնուէր ծառայ

* * *

— Պաշտա զալեթալարտան ալարագ, պիղ տախի, Երուսաղէմտէ տախի գօլէրա պաշտալ մըլ տէյի եաղմըլ խիթ. հալպու քի, տիւն քի կիւն ալարղըմըլ մախմաթա նաղարէն ասլա ապը օլմարղը անլաղըմըլ տըր:

ՊԵՏԱԿԱՆ ԵՆԴԵՍ ՏԵՏՐԱԿԻ

Հ. ՌԵՄԻՃԻՕ ՊՈՒՋԵԼԻՒՆԻՍ

Պու խիմտէ, 24 սահիֆէտէն միւրեթթէպ, աշխարհաբառ լիսանտա, Ս. Յակոբ վանքը վարժարանը հայկաբանութիւն միւտէրիսի, վէ մէգբիւր մանասթըրըն քարտուղարը օլան Տ. Ս. Թ. Սալալանեանց էֆէնտի էսէրի օլարագ, օգունմայա շայան պիր ըիսալէճիսին, մէգբիւր մանասթըր Թապիսնէսինտէ Թապ ու նէշը օլունտուղու կէօրիւմիւլ տիւր:

Սէգբիւր ըիսալէ, Երուսաղէմտէ Իէթլէ-հէմ եագընընտա վագը օլուպ, Հայար, Բումլար վէ Լաթիլէրին միւշթէրիքէն մամլը պուլունտուղարը Վառանիք Ե.Սր նամ մաղարատան տօլպը, Լաթիլէր իլէ Հայար պէ յինտէ զուհուրա կէլէն պիր միւնաղաա վէ միւնատէլէ իւղէրինէ, Լաթիլէր միւրանութիւնը քարտուղարը պուլունտան Հ. Քէմիլիօ Պուլէլլինին, Թալանձա Թապ ու նէշը իթիւրմիւլ օլտուղու պիր ըիսալէյէ գարըղըգ տըր:

Պիղ միւմայիլէյ հալեթանըն վագա ըիսալէսին օգունմըլըլ տըր, լաքին, մէգբիւր Պատասխանի նամ ըիսալէտէ, տիգգաթ թէ շայան օլան եէրէրի տէրձ իտիլիլ օլտուղունտան, ֆիլ վագը էօյլէ օլուպ, էկէր միւմայիլէյ հալեթանըն, քէնտույի հագգըլ չըգարաճագ, պաշտա պիր տէլիլ վէ իսպաթըր եօդ իսէ, օլ մէրթէպէ քիւսթաթըղընըն զիյատէսիլլէ Թաաճիւպէ, վէ կիւլլէնմէյէ տախի շայէսթէ օլտուղունու ինքեար իտէմէյիլ:

— Իզմիրտէն տիւնքի կիւն ալարղըմըլ մէթթուպտա, յուլիս 30 տա, գօլէրատան ճէման 19 քիշի էօլիւպ, վէ 31 տէ տախի եաղմըլ 12 քիշի էօլիւպիւ, վէ տիւնքտիր քի տէֆ օլմայա պաշտաթըղըն խալըլ հալա-տիսին օգունտուղունու սըրատա, միլէթիմիլ խանէտանընտան օլուպ, շիմիլլէ գատար տայիմա հագգընտա մէտհ ու սէնա իշիթմիլ օլտուղունու Ս. Էմէան Գէորգ աղա կիպի պիր զաթը մէմտուհ սըֆաթըն տախի, 24 սաթ զարթընտա, կէնձ զէվճէսինտէն, վէ էն

պիլիկիւ 12 եաղմտա օլան 6 նէֆէր էլիւա-տընտան ալըլարագ, տէսթի էճէլէն ճամլը ֆէնայը նուշ իլլէտիլի հիւլէնէլիլ խապէրինի տախի օգունտուղունու:

Պիղ միւտտհէնէ վէ օթլագճըղգ իշին, էօլէնէրի զաղէթալարտա մէտհ իտէնլէրտէն տէյիլիլ, լաքին նասըլ քի սէօյլէտիլ, միւթէվէֆա Գէորգ աղա հինի հայաթընտա տախի սէնա օլունմագտէ պուլունմուշ օլտուղունտան, պու կիւն Ռէրատան ալմըլ օլտուղունու շու աթիտէքի մէթթուպու, մաթէէսիւֆ նէշը ու պէյան իտէրիլ:

Ուրա 22 յուլիս 1895

Միւլէլլիֆ

Դղըթտէն բէյտըրէյ ալմագտա օլտուղում խապէրէր, գօլէրանըն քէսպի շիտտէթ իթ մէթտէ օլտուղունու, վէ միլլէթիմիլին էն միւթէպէր ֆաթիլէթիլին հէմ ճիվար դարիլլէրէ վէ պիլաար դարիպէ վէ պայիտէյէ կիթմիլ վէ կիթմէթտէ օլտուղարըն, վէ պիլապէրին հէր մէսալիէի թիւ ճարէթիլէ վէ միլլիլէնին, պիթթապի էիւլ իւսթիւնէ պրաղըմըլ օլտուղունու պէյան էթաթիլլէրի սըրատա, տիւնքի կիւն պիրտէ միւթէպէրանը միլլէթտէն վէ Թաղանիս խորհուրդ աղասը օլան Գէորգ աղա վէմէանըն գօլէրատան Թուլտուլարագ 24 ոսաթ զարթընտա Թէրքի տիւնեա էթմիլ օլտուղուն խապէրի էսէֆէնկիլլին պէյան իտէրէր: Աղայը միւմայիլէյ ֆէլայիլ ճէլլէ վէ սըֆաթը մէմտուհ իլէ միւթթաթիլ պէյնէլմիլլէթ մաղղուլ իւլաղ-րան պիր զաթը քէսիլ իւլ էթմաֆ օլուպ, Սահի-նաթ-Թէնէլ Իզմիրտէ եէօրիւմէսինէ էն զիյատէ Թէլլըր սախտը իգտամ, վէ ֆուգարանըն հագգընը իտիլիսհապէ իհթիմամ էթմիլ, վէ ճիւլլէնին խալ-լուար գալպ վէ շիւքանիլլէթին ճէլլ վէ քէսպ իլլէ-միլ օլտուղուն սըրատա, էճէլլ պիլ ամանըլ, էլլատը վէ խանէտանըն, ազգապար, վէ տօթթուա վէ միլլէթինէ մուհիլպ օլան էօլլէ պիր զաթը քէրամէթ սիմաթը տախի ալապ կէօթիւրմէսինին, ճիւլլէնին պայիսի հիւլլ վէ մաթէմի օլտուղունու պէյանէ միւսարատ իթ մէթիլլի, վաճիպէյ զիմմէթիմաէն ատտ իտէրիմ:

— Լալիլտարտան կէլմիլ օլան շու մէթթուպու տախի մաթէլէքբիւր տէրձ իտէրիլ:

Խմբագիր:

1 Օգոստ. 1865. Երուսաղէմ

Երուսաղէմտէ Երուսաղէմտէ մէջ հաստատուած Երամեան ընկերութիւնը իր բարե-նպատակ և գովելի այցելութեան և մարդասիրական զգացման համեմատ, ժամանակի աղէտալի պարագաներուն նկատմամբ այս օրերս գերապատիւ սրբազան Երիստակէս արքեպիսկոպոսին նախագահութեամբ յատուկ մասնաժողով մը կազմեց, որոնք Թաղիս մէջ 200 տունէն աւելի աղքատ ընտանիքը անմիջեմ շնորհելու, և առժամանակեայ կերպիւ զանոնք գոհացուցիչ հանգամանքի մէջ պատասպալել տալու համար ամէն ջանք ու խնամք անկէ հորդօհեն և հիւանդաց պէտք եղած դարմանները հոգան. ուստի մասնաժողովոյ անօրէնութեամբ յատկապէս նպատա-խնդիր նամակներ գրուելով բոլոր Թաղիսի երեւելիներուն որոնք իրենց արդիւնաւատ տրօքը այս բարեգործական ձեռնարկութեան օժանդակելով կարօտեւոց և հիւանդաց պիտոյքը լիովին հայթայթուելու չափ մէկ մէկ

համաձայն նույնի շնորհիւ. ուրիշ կողմանէ ալ իւրաքանչիւր որ այս նպատակիս համար լինելու թեանս զօտարանին մէջ բողոքած յատուկ ցուցակին մէջ յօժարութեամբ տեղի խնդրելով՝ այսպէս երկու կողմանէ անմիջապէս քսան եւ չորս ժամու մէջ 6000 զուրուշէն աւելի դրամ գումարուեցաւ տակաւին աւելի ըլլալու յուսով : Ամուսնաւ. այս ալ յիշելու որ տոհմաւորայ բնակութիւն հաստատող նորոնք երկուսի գերդաստանի մը առատապարգէն եւ բարեսէր դպրոցունքը անհատկաց սրտերուն խորը թափանցելով, նորին աղագասիրտկան խնամոցը արժանանալով, ինչ բարօրութիւններ մաղթելու պարտաւորեցուց զմեզ : Եւ այսպիսի Մտուածահաճոյ եւ առաքինի ձեռնարկութեան մը առիթ եղող թէ Լրամեան ընկերութեան զգայուն եւ սկզբանց տէր եղող անդամոց եւ մանաւանդ պատմաճեան հարուստին աղայի գովելի ճիգն ու առատաձեռն կարեկցութիւնը ապարդիւն չմնալով, եւ թէ գերապատիւ սրբազան Լրիստակէս արք եպիսկոպոսին բնաձիր բարեմասնութեանց վարկն ու ազգու խրախոյսը բարեպաշտ ձեռնտուաց գութը շարժելով՝ որոնք փոխօրհակի գովելի ծառայութիւններ են, մեծ նպաստներ ըրին աղքատաց եւ հիւանդաց : ուստի ձեր խոհուն եւ վառվառն զգացմանց համեմատաբար լրագրոյդ համար ալ փափաքելի առարկայ մը ըլլալը նշմարած ըլլալուս՝ կողովմ՝ ձեզ ի հրատարակութիւն :

Թորանքն իշան իշին հէր նէ գատար 6 պին զուրուշ տէնիւմիլ իսէտէ, սօնրատան 10 պին զուրուշա պալիզ օլտուղու իշխոյի միշ տիր : **ԿԱՐԱԳԱՅՑ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ**

ԶԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏՆԱԽԼԻՅԷ

Պու կիւնլէրտէ, Լիւրօպաճա միւթէնա հավատիսէր պուլունմատըղը շէօյլէ տուրսուն, նասըլ քի սեպէպլէրինի 204 նիւմէրօլու Վարագատա պիլտիրմիշ իտիք, Վարագա իսէ, օն կիւնտէն պէրու, անճագ իքի տէֆա չոգարըլպալիւմիշ օլտուղունտան, պիլթիւթապի, հավատիսաթըլ խարիճիյէ վէ տալիլիյէյի սայիրէտէն սարֆը նազար իլէ, պաշլըճա գօլէրա իլլէթի մախուքէսի պահալըլլա իթիֆիա օլունմագտա տըր :

Պու աֆէթ հիշ պիր աֆէթէ պէնդէր շէյ օլմատըղնտան, օն պէշ կիւնտէն, եանի քէսպի շիտտէթ իտէլիտէն պէրու, թաշըալըլարտան բէք չօլլարը, մէմլէքէթլէրինէ, վէ եախօտ սայիր մահէլլէրէ գաշմըլլար, վէ եերիլէր իսէ քէօյլէրէ վէ առալարա չէքիլիշ օլտուղալըլունտան, մէքիւլաթ վէ մէշրուպաթ ախզ ու իթասընտան, վէ հէքիմլիք վէ էճաճըլըգ ընէլայիշինտէն պաշգա, հէման հէր պիր ախզ ու իթա տուրմուշ, չարըլլար վէ պաղալար առէթա պիր եօր-

թու հէյեթի քէսպ իթմիշ իտի իսէ տէ, համա ու սէնալէր օլտուն ճէնապը Լիլէրինէնտէյէ քի, իլլէթի մէզպուրէ իքի կիւնտէն պէրու խաֆիֆլէնմէյէ եիւզ թուլմուշ օլտուղունտան, հէր քէս իւզէրինտէ պիր սէվինճ ալեամէթի, վէ չարըլլարա աղաճըգ գալապալըգ կէօրիւլմէյէ պաշլամըլ տըր :

Վիշէն չարըլմալիշ վիք բէնճէմալիշ կիւնլէրի, Պէյ օլտու վէ Խաթանպօլ, վէ Խաթիւտար թարաֆլարընա խայլիճէ եաղմուր եաղաղըլնտա մը օլա, եօխսա սայիր պիր սէպէպէ մէպին մի օլա, իլլէթի մէզպուրէտէն վուրուլանլիլըն սայրը, իշպու բաղար իրթէսինէ գատար չօլալմըլ իտի : Զաթթա, Պէյ օլտուտա հէր եերտէն զիյատէ խաֆիֆլիք կէօրիւլմէքտէ իքէն, ճատտէտէն կէշիլիլմէքտէ օլան մէֆթալարըն քէսրէթի, վէ իլլէրինտէ պաղը սահիպ գուտրէթ զէվաթ տախի պուլունմատը, չօլլարըն տէհէթիլինի մուճիպ օլմագտա իտի :

Կասըլ քի, պիր գաշ տէֆա սէօյլէտիք, հէր նէ գատար գօլէրա իլլէթիլինի նէ իտուլի, վէ պուլաշըր եախօտ պուլաշմաղ օլտուղու պիլիլնէմէտիկիլտէն, հէքիմլէրին հէր պիր պիրէր էֆէքարա զահիպ պուլունմագտա իսէտէ, հէլէ շու սահիշ տիր քի, շիմտիյէ գատար էօլէնլէրին հէման օնտա տօգուղու թաշըալը սէֆիլէրտէն վէ եերլի պիշարէկէանտէն պուլունմուշ տուր :

Վահիպ գուտրէթ օլուպ, քէնտիլէրինի եէմէքտէն վէ իլլէքտէն սագընըր զանն օլունտուղալըր հալտէ էօլէնլէրէ տախի տիգաթ օլունտուգտա, քէզալիք էքսէրիսինի, եա գօրգարագ, վէ եախօտ սագընմագըղը իշ եերինէ գօյմայարագ, վէ եախօտ պիլմէյէրէք, պիրէր վէսիլէ իլէ սէպէպիլիլէթ վէրմիշ օլտուղալըր անլաշըլմըլ տըր :

Վազաա, պիղ հէքիմ տէյիլիզ, վէ էֆէքարըլմըլ հագըրնտա իտտաա իտէմէյիլ, լաքին տիգաթ իթտիկիմիզէ կէօրէ, Խաթանպօլտա գօլէրա իլլէթի պաշլայալը պէրու, իքի տէֆա եաղմուր եաղմըլ, վէ իքի տէֆասընտա տախի, արատան պիր եա իքի կիւն կէշէր կէշմէլ, իլլէթի մէզպուրէ շիտտէթլէնմէյէ պաշլամըլ տըր : վէ պուտա, մանեա գապուլ իթմէլ պիր շէյ տէյիլտիր : չիւքի, աթըպպանըն հիւքմիւնճէ, պուլ իլլէթի էն զիյատէ տալէթ իտէն սէպէպլէրին սըրասընտա, բիսիլքտէն, սէֆիլլէքտէն, վէ մուլիլըր շէյլէր եէյիլ իլլէքլէքտէն պաշգա, նէմլիք վէ թէաֆիլին տախի պէյան օլունմուշ տուր, վէ եաղմուրտան սօնրա իսէ, պիլթիւթապի եաղան եաղմուրլար գուրուլուպ պուլույա թէպտիլ օլարագ, նէմլիք վէ թէաֆիլին բէյտա իտէճէքլէրի պէտիհի տիր :

Ղանիպի հիւքիւմէթտէն զուհուրա կէլմէքտէ օլան տիգաթ, շայրէթ, վէ մուա-

վէնէթին թէքէքիլիլինի, մա թէշէքիլիլ պիր գաշ տէֆա պէյան իլլէմիլիզ տիր : շէօյլէ քի, էօյլէ էսկի վագըլթար կիպի, ֆուգարա էճէլ վէ վատէ բէնչէսինտէ պըրագըլմայալարագ, հէր թարաֆտա հէքիմլէր, էճաճըլար, գուտրէթսիլլէր իշին իլաշլար վէ նաֆագալար թէրթիպ օլունտուգտան, վէ խըյար, բաթիլման, բուղաչա, պէօրէք, գալուն, գարպուղ վէ սայիրէ կիպի մուլիլըր շէյլէրին սաթըլմաթը եասագ օլունտուգտան պաշգա, պիր թագըլմ սօֆուլարըն մըրըլտանաճագըրնա տախի պագըլմայարագ, մէմլէքէթ տէրունիլտէ, վէ սէքէնէ եագըրնտա վագը Խալամ վէ Խրիսթիյան գապիլիսթանլարընա ճէնաղէ տէֆն օլունմատը տախի եասագ օլունմուշ տուր :

Լիլէր գօլէրայը, թէաֆիլինին տալէթ իտէճէկի սահիշ իսէ, շու գապիլիսթանլարա, հէր խուսուստան զիյատէ էհալի թարաֆընտան տիգաթ օլունտա ճայիլ տիր : զիլա, պաղը միլլէթլէրին, ճէնաղէ տէֆնիլնճէ տէրքէտը օլան առէթլէրինին բէք մուլիլըր օլտուղու շէօյլէ տուրսուն, պէօյլէ պիր զայլէլի վագըլթա, թապիլաթիլլէ նիլէ մէլալարըն տախի աղ տէրիլիլքտէ գաղըլաճաղը իհիլմալտէն խայլի տէյիլ տիր : նասըլ քի իշիլթտիկիլիլէ կէօրէ, նիլէ գապիլիսթանլարա, հիւքիւմէթ թարաֆընտան խասսէթէն մէմուր պուլունմատըլընտան, գօլայ օլտուն իլլին մէղարճըլար պիրէր չուգուր աշըպ աշըպ կէշմէքտէ, վէ տէֆն իտիճիլը տախի, զիյատէ պիր գաշ էօլիլլէ տահա եէթիլէ պիլիլիլէր իշին, մէվլալէրի մէզքիւր չուգուրարա աթըպ աթըպ սալունմագտա իմիշլէր : հէլէ Պէյ օլտուտա Եիլիլ նամ մահէլլտէ, եէնիտէն կէօսթէրիլէն մէզարըզալըրն արաղիսի գայալըգ օլտուղունտան, գաղանլար եօրուլմագտա, վէ մօրթիլլէր տախի օսանմագտա օլտուղալըրնտան, բէք աղ տիգաթ օլունմագտա իմիլ : Ղանըլ աճիզանէմիզէ, Վըհիլլէ գօմիսիօնու թարաֆընտան, պուլ խուսուսա տիգաթ լաղըմէ օլունարագ, խասսէթէն մէմուրլար թայիլինի իլէ, մէղալար իշին տախի պիր թալիմաթ վէրիլսէ, վէ մէմուրու մախուս հաղըր պուլունմատըգճա ճէնաղէ տէֆն իտիլմէսի եասագ օլունտա, պիլիլէր մուհասսէնաթ հասըլ օլուր :

Պու արատա պաղը աճէմիլէր տախի հէքիմ վէ էճաճըլ սըրասընա կէշմիշ օլտուղալըրնտան, գօլէրատան վուրուլմայան խասթալարա տախի գօլէրա նաղարըլլա պագարագ, հէմ եանըլ իլաճ թէրթիպ իթտիլլէրի, վէ հէմտէ պինան ալէյ, տահա ֆէնա պիր հալքէսպ իթմէթիլինի մուճիպ օլտուղալըրմա թէէսսիւլէրինէ տախի, Վըհիլլէ գօմիսիօնունուն նաղարըր տիգաթընը տալէթ իտէրիլ :

Ղանիպի հիւքիւմէթտէն զուհուրա կէլմէքտէ օլան էլթաֆ ու ինպէթ սայիլիլտէ

պիսիւրեմէ ճանարըն բէնէյի էճէլտէն խէլաս
օլտուգարըն աօլա ինքար իտէմէյիդ . լա-
քին , միլէթէր թարաֆընտան , բէր աղղալ-
րէթ վէ հիմմէթ կէօրիւմէսինէ մէպնի տա-
խի , պիսիւրեմէ պիւարէկեանըն ճամբ ֆէնայը ,
թէհէն եւրտէ նուշ իթտիքէրինտէ սէթր ի-
տէմէյիդ :

Պոգըսը հիւսն էրիւտի

ԹԱՆԻՍԻՍԻՍ ԳԻՆԻՍԻՍԻ

Պարագանըն 204 իւնիս նիւստիսինտէ , մըստըր
Համլին , եախօտ Ամէրիգա թէրթիպի տէյէրէք
թէհէրիւպէսի կէօրիւմէսինտէ պիւր գօլէրա իլաճը եազ-
մըշ , վէ հազըր եարըրընըն , Գալաթա տա քէօմ-
րիւ պաշընտա , Կ . Մատէլլանըն էճըլտանէսին-
տէ , օնար զուրուշա սաթըլմադ տա օլտուգարն տա-
խի պիւրիւմիշ իտիք :

Եւզըբիւր իլաճըն պիւր շէնէսի պիւր գաշ խաս-
թայա քիֆայէթ իտէպիլիպ , վէ ուճուղ օլտուգու-
հալտէ իսէ , չօգլար տախի ալապիլէճէյին , մէզ-
քիւր էճըլտանէյէ իլաթար իլէ , պիւրէրտէ ու-
ֆազ շէնէլէրէ վաղ իլէ ալթըշար զուրուշա տա-
թըլմադըն թէքըլի իթտիքիմիդտէ , միզըբիւր թէք-
ըլիմիդըն գապուլնտէն պաշգա , ալթըր զուրուշ
տախի վիւրմէյէ գուտըրթի օլմայան ֆազըրլարա ,
պիւրէր բուսուլա վիւրէրէք կէօնտըրտիկիմիդտէ , պա-
տիհէվա օլարագ իթայէ հիմմէթ օլունաճաղը տա-
խի վաւտ օլունտուգուշլա պէրապէր , մէզըբիւր ի-
լաճըն գուլմաթըլմադըն տապիւր օլան շու թալիմա-
թըն Պարագատա տէրճ իտիլմէսի տախի թալէպ
օլունտուգուշտան , մա թէշէքըբիւր իլան ու պէյան
իտէրիդ :

ԻՍՀԱԼ

1. Իսհալըն իլք տէֆաօընտան , խասթալարըն
պիւրիւքըլիւյինէ , վէ գօլէրանըն շիտտէթինէ կէօ-
թէ , 30 տամլատան 40 տամլայա գատար , թա իս-
հալ քէսիլիմէյէ գատար , իսհալըն հէր տէֆա-
սընտա պէշէր տամլա արթըրլարագ , վէ պիւր բու-
շա շէքէր իւզէրինէ տամլաթըրլարագ վէրիլմէ-
լի տիր :

2. Իսհալ քէսիլտիրտէն սօնրա , հէր տէօրթ
տաթթտա պիւր տէֆա , վէ հէր տէֆա տա պէշէր տամ-
լա էքսիլիլէրէք , եանի 30 տամլատան 10 տամլա-
յա էնինճէյէ գատար վէրիլմէլի տիր :

3. Պէյլէ գօլէրատան վուրուլարագ գուրթու-
լան խասթայա իքի իւշ կիւն , գուլվէթսիլլիլի-
նին տէրէճէսինէ կէօրէ , բիրինճ ունու , բիլալ ,
վէ գալըրուլմուշ էթմէք իլէ չայ եէտիլիլմէլի տիր .
ֆէգաթ քէյֆիլ բէք գուլվէթտէն տիւշլիւշ
օլտուգու թաղտիրտէ , եա պիւր գաշվէ ֆինճանը
Սայրուհամ Ուայթ թապիւր օլունան մաթպուլա-
տան , վէ եախօտ աղաճըք բիրինճ սուլու , վէ
եախօտ իշինէ գալըրուլմուշ էթմէք պաթըրլարագ
օլան սուտան իշիլիլմէլի տիր :

ԻՍԹԻՓԻԸՂ

4. Իսթիֆըրաղըն էօնիւ ալընմաղ , չօգ տէֆա
իսհալտան զիյատէ կիւճ օլուր , վէ պուշուռն իսէ
էն զիյատէ թէէսիլիլ իլաճը , տիւշարտան պիւր
իւֆիւնէթ շիշքինլիլի բէյտա իթտիքինճէյէ
գատար , վախէն իւզէքինէ հօրտալ թօհումու-
լարաղ գօյմաղ տըր (տիմէք տիր քի , մէզըբիւր լա-
քա խասթանըն միտէսինի եաղանա գատար տէ-
յիշթիլիլիլ թագէսի վէ սըճաղը գօնուլմաղ տըր) :
Իսհալ վէ ամէլ իքիսի պէրապէր գուհուր իթտի-
կինտէ , մէզըբիւր իլաճտան , իլք տէֆատէ եէ-
թիլտիլիլիլիլտէն , իսթիֆըրաղըն ալեամէթլէրի
քէսիլիլ . իմտի օլ վաղըթ , եանի իսթիֆըրաղ
քէսիլտիրտէն սօնրա , պիւր չայ գաղըր տօլուտա եա
բաղը , վէ եախօտ քէսիլիլիլ ըուհուր սու վէրիլ-
մէլի տիր :

ՊԱՅԵԼԻՍ

5. Խասթանըն իւզէրինտէ պալըլմա , սըզըլմա ,
վէ պիւրիւքըլ (սինիլիլիլ չէքիլմէք) ալեամէթլէրի
կէօրիւլիւպ , վէ էլէրիլ ալաղլարը բարմաղլարը ուճ-
լարը սօլումայա պաշալարագ , եա աղաճըք սատ-
րագը , վէ եախօտ պիւր չայ գաղըր տօլուտա սու
իշինէ 6 եա 8 տամլա քէսիլիլիլ ըուհուր տամլաթը-
լարագ իշիլիլմէլի տիր . վէ անինտէ էլէրիլ , ալաղ-
լարը , վէ պաճաղլարը օլալանճաղը , վէ չօգ չօգ հար-
տալ թօհումու լարալար վուրուլմաղ տըր :

ՀԱՐԱՐԻԹ

6. Խասթայա էն զիյատէ սըզլէթ վիւրէն շէյ հա-
րարէթ տիր . տալիմա սօլուք սու իշմէք իսթէր-
սըզ սըզ պալըլըր , վէ պաղըլմաթըր եանի իսթէ-
տիլիլ կիպի սօլուք սուլարը իշտիլիլ հալտէ էօրիւր .
օլ վաղըթ , խասթա իշին էն պիւրիւք ուշլալմէթ
էօլու տալանըպ սապը իթմէք տիր . ֆէգաթ , հա-
րէրէթիլ խաֆիֆէթտիրիլմէք իշին , տալիմա աղ-
ղընա սօլուք սու վէրիլիլէք կարկարա իթտիլիլմէլի
տիր , վէ սօնրա եա իշինտէ 3 եա 4 տիրհէմ գամֆ
արապիլ էրիմիշ օլտուգու հալտէ պիւր ֆինճան սու ,
վէ եախօտ աղաճըք բաբաթեա չիւշիլ չայ վէրիլ-
մէլի տիր . վաղաւա պու հալտէ , խասթայա , արաւա
պիւր աղար աղար սու իշիլիլմէք տախի ճայիլ տիր .
ֆէգաթ կարկարա իթտիրմէք տաճա իլի տիր :
Ալէստէվիլիլ , մէզըբիւր հարէրէթին 24 տամլա գար-
ֆընտա խաֆիֆէթնէլիլ միւճէրէպ տիր :

Էն պիւրիւք տիլգաթ , իսհալ գաշալտըրընտա ,
քէստիրիլիլիլ զըմընտա օլունմաղ տըր . վէ միւմ-
քին մէրթէպէ իսհալտան խալի գալմաղ իշին տա-
խի , թէմիլ , հալտալար , վէ աղըրլար եէրէրտէ օթու-
րուպ , մէյլէ , վէ սէպլէվաթ եէմէմէլի , վէ սէր-
հօշըրլար տալվէթ իտիլիլ իշիլիլտէն սաղըրմա-
լը տըր :

Պու թէրթիպիլիլիլ Խաթանպօլտա պուլմադ
վէ գուլանմադտա միգտարի քիֆայէ գօլալ-
լըք վար իստէ , մաղալաճ Լանտօլընուռն
պաղը մաճէլէրինտէ տախի , գօլէրա իլէթի
զուհուրա կէլէճէք օլա , բէք չօգ եէրտէ
գօճա գարըրարտան պաշգա հէքիմ , վէ սիր-
քէ քէքէքտէն պաշգա իլաճ պուլունմաթը-
ղընտան , պիւրալէկեանըն պիլհուտէ եէրտէ
բէնէյիլ էճէլէ տիւշէճէկիլ պիլ իլթիպաճ տըր .
նասըր քի 2անագ գալէսի կիպի պիւր մա-
հէլտէ , այնի ֆէնալըք վուգու պուլմուշտուր :
Խաթի , էմիլ իլթիլաթէ ըրայէթէն , շիմտի-
տէն ճանիպի հիլիլմէթտէն շու խուսուս
մէվըրի միւղաթըրաթէ գօնուլարագ , իճապ ի-
տէն թէտապիլիլ իճարսընա սէրիան հիմմէթ
պուլուրմաթըն աճիլանէ իլաթար վէ իսթի-
տա խտէրիլ :

2անագ գալէսիլտէն ալըլ օլտուգումուղ
տէհէթմաթիլ պիւր մէթուպուռն մալէլինի ,
ճիւմա իրթէսի Արադասընտա պէյան ի-
տէրիլ :

Թաշըրալար , Լալաճ հըֆլ իլէսին , լա-
քին իլէթի մէզպուրէնիլ գուհուրինի կէօր-
տիւքըրինտէ , անինտէ պիւր եէրէ թօլանա-
րագ , զաղէթալարը պուլմալը , վէ օդուլուպ
միւթալաա իտէրէք , էլալէն կէլէն թէտապի-
լին իճարսընա պաշալարագտան , վէ ճամիլէր-
տէ քիլիսէլէրտէ իլթիլա իտէն թէնպիլհաթ
նասիլհաթ վէ թալիմաթը , վաղ վէրիլ կիպի ,

(1) Անտօլուռն պաղըլէրէրինտէ բաբաթեա-
նա պիւլմաթ Դէպէ + վէ եախօտ գօյա իթէ-
տէրէր

ֆէգաթ հէրէսին անլալաճաղը սուրէթտէ
թանէ թանէ սէյլէթտիքտէն սօնրա , ալա
վաղըթ կէլիլմէյէք , Խաթանպօլա Պալը
Օալթիլիլտէրի Ուհհիլիլ գօմիսիմուռնա թէ-
լէկրաթլար չէքէրէք իֆատէյի հալ իթմէլի
տիրէր , վէ օլ վաղըթ լաղըմ կէլէն ալթալ-
պա վէ տէվալարըն եէթիլիլիլմէսինէ հիմ-
մէթ վէ միւսարաթալ պուլուրմաճաղը պիլ իշ-
թիպաճ տըր :

Խալ կիւնտէն տէրու հէր թարաֆտա ,
իլէթի մէզպուրէնէ պիւր խաֆիֆիլէք կէօրիւ-
մէքտէ իստէ , իւաթալա իլէ Տօլապաթէ
նամ մաճէլէրտէ քէսպի շիտտէթ իթտիլի
տախի անլալըլը , վէ շու խուսուսա սէպէպ-
օրալարտա Ռում միլէթիլիլտէն բէք չօգ սէ-
քէնէ պուլունուպ , վէ պու կիւնէրտէ իսէ ,
օն պէշ կիւն բէրհիլ թուլմայա պաշալա-
լարը օլտուգու շիւրհէ օլունմուշ տուր ,

Ռում Բաթրիքիլանէսի թարաֆընտան ,
շու ֆէնալըրըն զուհուրի իլթիլմալի էվ-
վէլիլտէն տիւշիլիլիլէրէք , կէլէն բաղար
կիւնիւ քիլիսէլէրտէ , խասթէթէն աֆիլըք
կոնտալը օգումուռն , վէ շիմտիլէք մէզըբիւր
բէրհիլտէն սարթը նաղար իլէ , գօլէրա կէլ-
տիքտէն սօնրա , իսթէնիլիլիլ գատար թու-
թուլմաթընա ըուլտաթ վէրիլմիշ իստէ , պիւր
թաղըմ սօֆուլար , վատէյէ , էճէլէ , վէ ալն
եաղըրնա , Լալաճտան ինսանա իհասն պուլ-
րուլմուշ օլան նաղու պասիլէթտէն զիյատէ
ինանտըրլարընտան , աֆիլըլա տախի գանա-
աթ իթմէյէրէք , ինատընա բէրհիլ թուլ-
մադտաթըրլար . տօղըրուսու Ռում Բաթրիք-
իսանէսինի շու թէֆէքըրիլ մէճ ու սէնա-
յա շայան օլտուգու հալտէ , էհալի թարա-
ֆընտան գուհուրա կէլէն սօֆուլուք իսէ , զի-
յատէսիլլէ էսէֆէ վէ տըրպանմայա սէզտաթըր

Պաղը մէյլտանէլէրտէ կիլլիլ կիլլիլ իշ-
կէմպէ չօրպասը սաթըլմադտա օլուպ , վէ
մէզըբիւր չօրպանըն հաղմի իսէ միւշթիլ օլ-
տուգուտան , պիւր գաշ քիլինին , օլ սէպէպ-
լէ իսթիտաթ բէյտա իտէրէք գօլէրայա թու-
թուլտուղու , վէ հաթթա իլէրինտէն էօլէն
տախի օլտուգու իշիլիլմէլի տիր :

Տօմաթէս եէմէք հէր նէ գատար իաշ
սաղ օլմալըպ , վէ հէր քէստէ եէմէքտէ ի-
ստէ , գապուղու վէ չէքիլտէյի իլէ եէմէք-
տէ մաղարաթըր կէօրիւլմէքտէ , եանի միւ-
լայիլիլէք վիւրմէքտէ օլտուգուտան , պիւր հէ-
քիմ տօթթուլմուղտան ալթըրմըք մալիլմա-
թա նաղարէն , տօմաթէս էկիլիլպ , վէ աս-
տարտան սիւղիլէրէք , եաղընը սուլունուռն
եէնիլմէսինի թէնպիլիլ իտէրիլ :

Վէ շուռու տախի թէքարէն թէնպիլիլիլ-
տէրիլ քի , գօլէրա վաղթիլտէն էն զիյատէ
գօրգուլաճաղ շէյ իսհալ օլտուգուտան , հէք
շէյտէն զիյատէ օնա տիլգաթ օլունմալը ,
վէ իլք տէֆատա քէստիրիլմէյէ չալըլմալը-
տըր :